

Pesamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—
„Tabor“ izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12 uri
dnevno naslednjega dne ter stane
mesečno po polji D 10—, za letno
izdajo D 120—, dostojno na dan
D 12—, na izdajstvo D 20—
izdajstvo po dogovoru.
Največje na polji „Tabor“
MARIBOR, Javna založba Slovenije.

TABOR

Pesamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—
„Tabor“ izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 12 uri
dnevno naslednjega dne ter stane
mesečno po polji D 10—, za letno
izdajo D 120—, dostojno na dan
D 12—, na izdajstvo D 20—
izdajstvo po dogovoru.
Največje na polji „Tabor“
MARIBOR, Javna založba Slovenije.

Naslov

Maribor, sobota 1. maja 1926.

Leto: VII. — Številka: 98.

Položaj v Beogradu

Komunike ožje opozicije. — Vrsta Miletić nadaljuje boj proti Ninčiču in Maksimoviću. — Soglasna zaupnica mestne organizacije NRS v Beogradu Pašiću. — Strah radikalov za bodočnost stranke.

BEOGRAD, 30. aprila. Opozicijske stranke so imele danes predpolne sestanke, v katerem je bil izdan sledeči komunikat: Šefi demokratske (davidov.), slovenske ljudske, srbske zemljoradniške stranke in jugoslovanske muslimanske organizacije so se danes sestali in posvetovali o sedanjem položaju, ki je nastopil z rekonstrukcijo Uzunovićeve vlade. Sklenili so ponovno, da bodo zahtevali od vlade, da bo zagotovljena interpelacija o korupciji v skupščini izčrpana in objektivna razprava in da bo posamezne slučaje prepuščala anketi.

BEOGRAD, 30. aprila. Minister Krsta Miletić je danes nadaljeval z največjo srčnostjo akcijo proti ministrom dr. Ninčiču in Maksimoviću. Pašićevci s Krsto Miletićem na čelu povdarjajo, da bo radikalni klub predložil skupščini interpelacijo radi obeh ministrov Ninčiča in Maksimovića, ker sta zavedla v politične spletke tudi kralja samega. Za 4. maj je napo-

vedana seja radikalnega poslanskega kluba. Že danes se v političnih krogih povdarja, da bo potek te seje zelo buren.

Sinoči se je vršila seja beogradske mestne organizacije radikalne stranke, kateri je predsednik notranji minister Maksimović. Organizacija je enoglasno izrazila zaupanje predsedniku Pašiću.

BEOGRAD, 30. aprila. Naš dopisnik je imel danes priliko govoriti z jako uglednim radikalnim voditeljem, ki je med drugim povdarjal, da je pri sestavi nove vlade Radić dosegel nekaj uspehov. Radikalna stranka je imela včeraj sila težaven dan. Radić pa je kaos, ki vlada v stranki, spretno izrazil. Radikalni so morali odstopiti važna mesta podtajnikov v notranjem in prometnem ministertvu. Nadalje je izjavil, da gleda s strano. Nadalje je izjavil, da gleda s strahom in skrbjo na dogodke v stranki, ki je v sila težavnem položaju.

Dnevna kronika

— Smrtna kosa. V četrtek dne 29. aprila je preminul v Sevnici ob Savi g. Ivan Burger, posestnik in bivši sevnjski župan. Pokojnik je bil čislana osebnost domačega okraja, bil je dolgoletni član okrajnega zastopa, občinskega odbora, krajevnega in okrajnega šolskega sveta in drugih korporacij. Vrlemu pokojniku blag spomin!

Gibanje SDS v mariborski oblasti. V soboto 1. maja zvečer je občni zbor krajevnih organizacij v Ljubnem in Dravogradu. Na slednjem poroča narodni poslanec dr. Pivko. — V nedeljo 2. maja je občni zbor krajevnih organizacij v Guršanju in istočasno tamkaj srezki zbor SDS, na katerem govori poslanec dr. Pivko. — Istega dne dopoldne je v Zg. Kungoti ustanovni zbor krajevnih organizacij.

Zgornja Sv. Kungota. V »Kmetem Listu« od 31. marca je izšlo neko poročilo o obnem zboru naše požarne brambre, ki je popolnoma neresnično. Lažnjivi dopisnik trdi tam, da so hoteli SLS-ari v društvo zanesti strankarsko politiko, dočim je resnica, da se je v društvu delalo dosedaj popolnoma nepristransko in da so združeni nemškutarji in klerikalci hoteli na zadnjem obnem zboru društvu udariti strankarski pečat. Glavno vlogo pri tem je igral znani nemškutar, v katerega rodbini se še danes govori dosledno nemško in ki je ves čas do obnega zbora bil nasprotnik gasilnega društva. Njegov partner je pa drugi nemškutar, ki pa igra tudi važno vlogo v lokalni SLS-politiki. Glede značajnosti si oba lahko podata roke.

Naši radičevci in SKS. Z dežele nam piše prijatelj: Dne 18. t.m. so imeli radičevci v Ptuj nek konventikel, na katerem so sklenili, da bodo samostojne vrgli iz svoje družbe. — Vprašal sem nekoga radičevskega agitatorja, ali je Radić še republikanec, pa se mi je odrezal: »Radić je bil, je in ostane republikanec, danes še huiši kot prej, to vemo mi.« — Predsednik radičevske srezke organizacije v Ptuj mi je nedavno dejal, da ne prizna

hajajo nazaj h komunistom, ki so tudi pri nas v Sloveniji pričeli razvijati nekoliko obsežnejšo agitacijo, drugi zopet iščejo pota k raznim drugim strankam. Nedvomno je neorijentiranost med našim delavstvom še danes silno velika, in to baš radi nesposobnosti vodstev raznih strank, ki se imenujejo delavske, ki pa to v resnici niso.

Zdrav razum našega slovenskega in in-

zveze s samostojneži, ker to ne bi pri volitvah nič neslo. Če bi se štajerski republikanci s kom vezali, se morajo po njegovem mnenju s klerikalci.

Novi radikalni korake. Iz Marenberga nam poročajo: Naši bivši zagrizeni NSS-ari so se čez noč prelevili v zagrizene radikale in so si napravili radikalno organizacijo. Vemo dobro, kakšne cilje pri tem zasledujejo ljudje, ki so se nedolgo tega bruhali ogenj in žveplo na radikalno stranko. Vodstvo radikalne stranke je brezdvoma lahko ponosno na to najnovejšo pridobitev ljudi, ki so se pridružili celi vrsti drugih, že v njenih vrstah združenih osebnih koristolovcev.

Rezervnim oficirjem mariborske oblasti, članom Pododbora Udr. rez. ofic. v Mariboru! Pred nami je razvite prapora našega Udruženja, ki mu ga je poklonil Nj. Vel. kralj, obenem praporov kum. Razvite je 24. maja. Vožnja v Zagreb in nazaj je brezplačna. Prenosišča in prehrana v Zagrebu stanejo minimalen denar; prenočišče je lahko eventualno tudi brezplačno. Ker je treba prijave poslati že do 5. maja središnji upravi v Beogradu, se prosijo vsi (tudi v to svrhu že priglasi) člani iz Maribora in najbližje okolice, ki poidejo v Zagreb, naj se oglašijo v nedeljo, 2. maja, med 10. in 11. uro dopoldan v kmetijski sobi Nar. doma. Kdor želi prenočiti v hotelu, naj prinese s seboj 40—50 Din. za skupno prehrano (obed in večerjo) se plača v najprej 40 Din. Člani iz ostalih krajev naše oblasti se lahko priglase tudi pismeno, izjavijo naj: 1. li poidejo v Zagreb v uniforme, 2. li žele prenočišče v hotelu ali brezplačno, 3. li žele skupno hrano? Ako da, naj pošljejo tudi omenjene zneske. — Tovariši, ki so se priglasi za uniforme, si tudi naj pridejo v istem času po nakaznice. Predpogoji: plačana pristojnina (20 Din), članarina (20 Din) in legitimacija (25 Din). Za legitimacije prinesite s seboj fotografije, Tovariši, ki imajo pravo na unapredjenje, naj vložijo čimprej tozadevne raporte na vojno ministertvo potom Podod-

goslovanskega delavstva bo nedvomno tekom časa zmagal in bo pripeljal našega delavca na pravo pot, na pot spoznanja, kje je nesebično delo za delavske koristi in kje so prazne fraze, za katerim se skrivajo osebne koristi. Daj Bog, da bi čez leto dni mogli zapisati, da smo do tega cilja prišli vsaj za korak bližje. Že to bi pomenilo napredek v borbi za interese delavstva.

BORZA

CURIH, (Avala), 30. aprila (Izvirno), Beograd 9.11, Paris 17.05, London 25.17, Newyork 517.375, Milan 20.795, Berlin 123.20, Praga 15.325, Dunaj 73.05, Buda-pest 0.007245, Bukarest 1.95, Sofija 3.75.

hora; središnja uprava uspešno pospešuje take raporte. — Predsednik.

— Državni nameščenci in avtonomne doklade. V naši javnosti se je v zadnjem času, s pozivom na neki odlok ministrstva pravde, izražalo mnenje, da so državni nameščenci oproščeni vseh avtonomnih doklad. Napram temu opozarja finančna delegacija, da čl. 127., 2. odst., novega uradniškega zakona res odreja, da so državni nameščenci oproščeni vseh državnih in samoupravnih doklad (prireza) 2. Kakor pa je razvidno iz konteksta, zlasti pa iz 1. odst. tega člena, se tiče ta določba samo službenih prejemkov, nikakor pa ne drugih davčnih virov. Dočim bi bilo torej nedopustno, da bi se naložile doklade k neposrednemu davku od plač (penzij), ki ga plačujejo državni uslužbenci v smislu čl. 127., 1. odst., 1. c., morajo ti uslužbenci, ako imajo zemljišča, hiše etc. doklade k zemljarini, lišnem davku etc. brez dvoma ravno tako plačati, kakor vsak drugi. Tega tudi ne izključuje dotični odlok ministrstva pravde, marveč samo izraža gotovo utemeljeno mišljenje, da se službeni prejemki tudi s samostojnimi komunalnimi davčninami ne smejo obremeniti. Nekatere občine v drugih upravnih območjih so bile namreč skušale izigrati čl. 127 l. c. na ta način, da so mesto doklad v tehničnem pomenu sklenile take davčnine, in jedino to je hotelo ministertvo pravde preprečiti. V ostalem pa odlok še sam v marsičem potrebuje pojasnila, ker se ne ozira dovolj na naše upravne razmere.

— Tečaj o čebelnih kužnih boleznih. Čebelarstvo društvo za Slovenijo priredi v nedeljo, 2. maja ob 10. uri v III. deški šoli v Ruški cesti. Maribor, tečaj o kužnih boleznih za vse podružnice Mariborske oblasti. Ta tečaj je izredne važnosti za vse čebelarje brez izjeme, ker nam preti vsled čebelne gnilobe in kuge največja nevarnost za obstoj čebelarstva sploh, ako ne napnemo v zadnjem trenutku vseh sil proti usodopolnemu razširjenju teh kužnih boleznih. Seznanili se bomo z vzroki, potekom in posledicami z zabranjevanjem in pobijanjem najhujšega sovražnika čebel, pa tudi s pravilnim razkuževanjem panjev in drugih potrebščin. Zato se naj udeležijo tečaja vsi čebelarji, ki jih ne ovira njih služba.

— Iz vremenske opazovalnice. Največ padavin je bilo v prosincu, svečan, pa susec sta se enako porazdelila in sta skupno komaj prosince malo nadkrilila. Rekord so dosegli dnevi 15. jan. 114 točk, 5. marca — 125 točk in 8. aprila — 242 točk. 8. aprila je padlo sploh največ vode v tekočem letu. Zanimivo je, da je ta dan otvoril nebe zatvornice enkratni, strelu podoben krhki strel. 4. in 5. aprila je bila huda slana, 13., 14. in 15. pa malo slabša; obrala je marelice, ostalo sadje pa nepoškodovano odceda. Sadno leto, da bo kaj! Februar in marec sta bila zavita v gosto in nezdavno meglo. Prohlad, kašelj, »španska« ter ošpice ali šničke so imeli svojo žetev, posebno med šolskimi otroci na deželi, ko so po uro daleč s premočnimi čevlji prihajali v šolo. Pomladni dnevi so prišli do svoje veljave šele 24. aprila. Sedaj pa imamo solne tople dneve, da se smeje hrib in dol.

— Mednarodni avtomobilni znaki. Na avtomobilih, ki jih vse polno drvi dnevno skozi Maribor, so določene črke, ki značijo ime države. Potom katerih črk človek lahko takoj dožene državo, v večini slučajev pa ni vsakomur to mogoče. Radi tega podajemo seznam teh znakov: A avstrija, B Belgija, BG Bolgarija, CS Češkoslovaška, D Nemčija, Dlt (Danzig) DK Danska, E Španija (Espana), F Francija, GB Anglija (Great Britain), GR Grška, H Madžarska, I Italija, L Luksemburška, MC Monte Carlo, N Norveška, NL Nizozemska (Nederland), P Portugalska, PL Poljska, R Rusija, RM Rumunija, S Švedska, SB Jugoslavija (Srbija) SF Finska (prva črka iz Suomi, domače ime za Finsko) SH Švica, US Zedinjene države.

Nekaj prvomajniških misli!

Maribor, 30. aprila 1926.

Ne nameravam pisati običajnega slavo-speva na delo in delavski praznik. Prvi maj kot praznik dela se je v srcih našega delavstva tako uveljavil, da ga tudi razne neumestne prepovedi minljivih ministrov ne morejo več s sveta spraviti. Ni dvoma, da upliva smešno, če gospod ministri za notranje zadeve smatra za potrebnost prepovedati, da delavstvo javno, v prosti naravi, na ulicah i. t. d. v velikih masah pokaže svoje veselje nad tem, da ima v celem letu vsaj na en dan priliko pokazati svojo delavsko solidarnost.

Naše delavstvo brez razlike političnega prepričanja ho seveda kljub temu svoji delavski praznik slavilo. Izginila bo sčasi domneva, kakor da je prvi majnik nekakšni socialistični praznik. Zakaj vendar močnejše se dviga na obzorju delavstva gibanje med delavstvom samim, zlasti v naši Jugoslaviji, pokret proti materialističnemu internacionalizmu, gibanje proti brezplodnosti demagoških gesel socialnokomunističnih in klerikalnih strank. Naše narodno delavstvo uvideva potrebo, da osnuje svojo borbenost za zboljšanje socialnega položaja na podlagi narodnostnega principa in v okviru zakonite dopustnosti. Uvideva, da mu bo mogoče samo z utrditvijo narodnega čuta se ubraniti škodljivim uplivom na eni strani tujega kapitalizma, ki se pri nas zopet bolj in bolj ukoreninja in nas skuša zasvojiti, na drugi strani pa klerikalizmu, ki skuša uvažati staro srednjeveško heremionjo. Naše delavstvo uvideva, da celo tam, kjer je komunizem začasno zavlada, v Rusiji, principu komunizma niso več v veljavi in da se v komunistični stranki sami že bje težek boj za temeljna načela komunizma, ki se v praksi podirajo v nič.

Naše delavstvo uvideva, da je v današnjih socialističnih in komunističnih strankah v Jugoslaviji toliko struj in toliko osebnih nasprotstev, da te stranke nikdar ne morejo našega delavstva spraviti v enotno smer in s tem povesti do zmage. Saj nimajo socialistične stranke v Jugoslaviji ravno vsled svoje velike razcepljenosti in nesposobnosti vodstev niti najmanjše moči v državi, nimajo svojih zastopnikov v parlamentu in je tako delavstvo izročeno na milost in nemilost, oziroma dobri volji drugih strank.

Zato je iskreno pozdravljati pokret narodnega delavstva, ki se je začel v Sloveniji, kjer sta se dve narodni delavski organizaciji združili v svrhu enotnega dela v Narodno-strokovno zvezo. Ne dvomimo, da bo ta pokret našel odmeva tudi v ostalih delih naše države. Iz tega vidimo, da ta pokret naš danes, na predvečer delavskega praznika iskreno pozdravljamo.

Se eno zanimivo dejstvo: Po prevratu je bil socializem in komunizem trumf in tudi pri nas v Jugoslaviji je zlasti komunizem pri prvih volitvah lahko kazal na velike uspehe. Seveda je pri volitvah, ne pa tudi v delu. Zakaj komunistične ideje so širili v prvi vrsti razni delamržeži, kateri so se tekom svetovne vojne napili vseh mogočih čudnih nazorov in ki so bili prepričani, da je prišel čas, ko bodo razne temne eksistence sedele na vodilnih mestih. Mase, ki tako rade sledijo demagoškim geslom, so takrat pod teškim uplivom povojnih razmer seveda v veliki meri kazale poslušna ušesa za demagoško in fraze. Ko jim je par let pozneje g. Radić na isti način sipal fraze in obljube pred noge, so mase komunističnim voditeljem obrnile hrbet in videli v Radiću svojega Mesija. Tako je na Hrvaškem in drugod na deset in desetisoče delavcev glasovalo in volilo za Radića. Danes mase uvidevajo, da jih je tudi Radić vodil za nos. In zopet so na razpolo, nekateri pre-

MOSKO SUKNO

v bogati izbiri, kupite najceneje pri
F. MASTEK, MARIBOR, GLAVNI TRG 16
Oglejte si izložbe

— Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

— Opozorilo malarično bolnim. V prometu se je pojavilo sredstvo, katero je po zunanosti slično zdravilu proti malariji »Malarin« dr. Reimerja se opozarjajo malarični bolniki, da pazijo v lekarnah in izrecno zahtevajo dr. Reimerja »Malarin« v originalnih steklenicah s podpisom dr. Reimerja. »Malarin« je najboljši in najuspešnejše sredstvo proti malariji z izvanrednim uspehom preizkušeno v bolnicah in po mnogih zdravnikih kateri priznavajo, da to sredstvo popolnoma odpravi današnemu stanju zdravniške znanosti ter je tudi odobreno po Ministrstvu Narodnog Zdravlja v Beogradu. O dobrem delovanju dokazujejo zahvalna pisma malaričnih bolnikov, kateri so po uporabi »Malarina« za nekoliko dni popolnoma ozdravili.

— Revmatizem. Zahvalna izjava. Cenjeni gospod dr. I. Rahlejev Beograd. Jaz Ivan Hodak, skladiščnik pri »Trgoprometu d. d. Sisek, se Vam najtopleje zahvaljujem, ker sem si z Vašim »Radio-Balsamika« v kratkem času ozdravil svojo roko in nogo od zlobnega revmatizma vsled katerega nisem mogel 5 mesecev spati. Kogarkoli bom tu videl, da trpi na tej bolezni, mu bom priporočil Vaše zdravilo. Z velespoštovanjem, hvala Ivan Hodak. — Zdravilo »Radio-Balsamika« izdeluje, prodaja in pošila po povzetju laboratorij »Radio-Balsamika Dr. I. Rahlejev, Beograd, Kosovska ul. 43. 841.

Politične drobtine

Maribor, 30. aprila.

Habemus papam! Imamo novo vlado, novi RR. Radić je šel zopet v Kanoso, je znova kapituliral. Ne le, da svoje osebe ni mogel vrniti v novo vlado, moral je celo dopustiti, da sta ostala v vladi »žeparja« Nikić in Superino. Samo da ostanjejo zakrite vse korupcijske afere Radićevcev, katerih je bilo beograjsko časopisje še pred par dnevi polno, danes pa je — utihnilo. Da bo mera polna in da imamo tudi Slovenci čast biti v vladi zastopani in kriti s svojim imenom važno nesnago korupcije, je Radić poslal v vlado kot ministra kmetijstva g. Pucija. Tako ima Radić sedaj torej v novi RR-vladi, ki je v četrtek zvečer položila prisego, dr. Nikića in Superino, in kot »nove« ministre Pavla Radića za agrarno reformo, dr. Krajača za trgovino in Pucija za kmetijstvo. Ministrstvo prosvete so obdržali radikalni.

Resni politični krogi ne pripisujejo tudi novi vladi dolgega življenja. Zakaj že v vladi sami se javljajo znaki novih razpok. Ministri Simonović, Gjurčić in Slavko Miletić so že pred dnevi min. predsedniku dali ostavko, ki je pa Uzunović za enkrat noče vzeti na znanje. Imenovani pa vztrajajo pri svoji demisiji in možno je, da izbruhne že te dni nova kriza.

G. Pucelj pa je izjavil po nastopu ministrske stolice, da bo delal na to, da pridejo v vlado tudi slovenski klerikalci. To njegovo izjavo registrira tudi ljubljanski »Slovenec«.

Med tem pa se borba v radikalni stranki nadaljuje z vsó veličino. Vedno nove afere nastajajo. Krsta Miletić je načel javno borbo proti ministrom Ninčiču in Maksimoviću, češ da sta s kraljevim imenom in avtoriteto agitirala proti Pašiću. On stoji na stališču, da ta dva moža morata biti izključena iz radikalne stranke.

Druga afera je obtožba urednika »Narodne Tribune« proti bivšemu ministru Stojadinoviću, češ kako je mogel glasovati v glavnem odboru NRS s Pašićem, dočim je kot minister iz tainih fondov podpiral ta list, ki vodi borbo proti Pašiću.

Razpoke v radikalni stranki postajajo vedno večje in vedno znova se pojavljajo razne smrdljive afere.

G. Davidović podira mostove med svojo skupino in SDS. Minole tedne je že ponovno na raznih shodih namenoma zlohotno govoril o raznih osebah v SDS in je zlasti pogreval ofero Thurn-Taxis, vkljub temu, da je o tej stvari narodna skupščina spregovorila svojo besedo in

vkljub temu, da je bil urednik Davidovićeve »Demokratije« že obsojen radi klevetanja dr. Lukinića. Vodja SDS Svetozar Pribičević je podal te dni izjavo, v kateri obsoja to izzivalno in klevetniško postopanje g. Davidovića. Konstatira obenem, da g. Davidović še nikjer na svojih shodih ni omenjal poraznih odkritij o korupciji pri Radićevcih. Pribičević je prepričan, da dela g. Davidović to namenoma, ker je v njegovi stranki mnogo ljudi, ki so za sodelovanje z SDS in za neno politiko. S svojim izzivanjem hoče Davidović izkopati med seboj in SDS prepade, preko katerih bi njegovi ljudje ne mogli. Videlo se bo, ali soglašajo cela Davidovićeva stranka s to izzivalno kampanjo, in po tem se bo vršil tudi nadaljni razvoj dogodkov.

O konferenci Jovanovićevih pristašev minolo sredo se izve samo to, da niso bili storjeni nikakšni važnejši sklepi, ampak se je samo konstatiralo, da treba podpirati Uzunovićevo vlado in da se za enkrat v radikalnem klubu ne bodo izzivali dogodki, ki bi vedli do cepitve kluba.

Mariborske vesti

Maribor, 30. aprila.

m Pravoslavni čitaocima i prijateljima našeg lista želimo sretan Uskrs.

m † Aton Ivanetič. Včeraj ob 9. in 3/4 je umrl po težki operaciji, ki mu ni mogla več rešiti ogroženega življenja, okrajni tajnik v pok. Anton Ivanetič. Po tridesetletni državni službi, je bil uradnik pri mestnem magistratu, je umrl v 63. letu svoje starosti. Pokojni

Ivanetič se je odlikoval po izredni ljubeznivosti in uslužnosti. Bil je dolga leta uradnik v Brežicah, na vročih tleh ni nikdar zatajil svojega naroda, ampak se je tudi v resnih časih kazal poštenega Slovenca. Naj v miru počiva, prijatelji pa ga ohranimo v dobrem spominu.

m Proslava 1. maja. Našo predvečerašnjo vest glede prepovedi proslave 1. maja popravljamo v toliko, da so prepove-

Po podpisu nemško-ruske pogodbe v nemškem zunanjem uradu

Od leve na desno: državni tajnik v on Schubert, ministerjalni direktor

Gaus, dr. Stressemann in poslanik Krestinsky.

V. C. Panamski prekop

Kmalu po odkritju Amerike so spoznali narodi, ki so imeli trgovske zveze z zapadno obalo severne in južne Amerike, velik pomen in vrednost komaj 73 km širokega panamskega istma.

Pričeli so se ukvarjati z mislijo, da bi ta ozki zemeljski pas prekopali in tako spojili Atlantski in Tihoocean. Prekop, ki bi bil veliki gospodarske važnosti, je najbolj zainteresiral Anglijo in Unijo.

Razni strokovnjaki in nestrokovnjaki so izdelali nekako 30 načrtov; toda pomankanje tehničnih in denarnih sredstev je zadrževalo izpeljavo kateregakoli teh načrtov.

Končno je nastopila proti temu drznemu podjetju tudi cerkev, ki je smatrala za greh, da bi človeška roka razdrla to, kar je ustvarila v svrhu krotjenja valov modrost Vsemogočnega. Filip II. je celo pod smrtno kaznijo prepovedal soudeležbo pri tako grešnem podjetju.

Kljub temu pa so se nadaljevale po osvobodilni vojski španske Amerike resne razprave in v poštev so prišli najbolj sledeči projekti: Nikaragua. Tehvantepec, Panama in Darija.

Pacifičnih prog takrat še ni bilo in v dalnji Zapad se je moglo priti le po suho-

zemni poti, ki je bila polna nevarnosti in jako dolgotrajna, ali pa po še daljši morskoti. Da bi skrajšala to pot je zgradila neka ameriška družba 1. 1855. »Panama železnica« z velikimi žrtvami na kapitalistih in na ljudeh. Toda železnica se je kój v začetku že rentirala.

Tudi po dočrtni te proge se je pridno delalo na načrtih in osnutkih. Unija in Anglija sta bili druga na drugo ljubosumni in sta se leta 1850 pogodbeno (Clayton-Bulver pogodba) zavezali, da si ne bo skušala nobena osvojiti bodisi zaščititi katerikoli prehod, ki bi nastal v centralni Ameriki in spajal Tihoo in Atlantski ocean. Pri gradbi prekopa naj bi sodelovali obe in ga tudi obe upravljali.

Ker pa vsled zavisti ni prišlo do gradbe se je odločil Ferdinand Lesseps, da zgradi ta splošno pozornost vzbujajoči svetovno morsk prekop. Odločil se je za projekt »Panama« in si ohranil, kljub temu da je bil že 75 let star, ono zaupanje, ki ga je imel pri gradbi Sueškega prekopa.

S prvimi deli se je pričelo že v. 1880 neglede na to, da je bil Lessepsov korak jako v protislovju z »Mouroe doktrino«: Ameria Amerikancem. Delo je pričela francoska »Panama« družba.

Čas v katerem bi moral biti prekop zgrajen, je bil določen na sedem let. Delo

je bilo na višku 1. 1885. Istočasno so pričele razne finančne težkoče in nov kapital je bil na razpolago le proti visokim obrestim. Spoznanje, da so se v stroških, ki so bili preračunani na 843.000.000 Frs, uračunali, je privedlo do zmede. Celokupni izdatki so znašali 3 1/2 milijarde Frs).

Lesseps se je v stiski posluževal vseh mogočih sredstev. Podkupljeval je uglednejše finančnike in politike ter tisk. Podkupljevanja so ga stala ogromno svoto 120 milijonov frankov. Neizmerno pa je bilo razočaranje a še večje razburjenje ko je svet izvedel za istinit položaj. Meseca decembra 1888. leta je Lesseps objavil, da je njegova družba ustavila izplačila. 1 1/2 milijarde frankov je bilo izgubljenih in stotisoči Francozov po večini malih ljudi — med njimi 15.000 samostojnih žena, je prišlo ob prihranek.

Položaj za Republiko je bil vsled tega jako neugoden posebno radi tega ker z ozirom na Unijo ni mogla priskočiti Lessepsu z denarno podporo na pomoč. Upoštevati pa je morala tudi številne pritožbe in tožbe obupanih upnikov.

21. nov. 1893. je reakcionarni poslanec Delahay izjavil v parlamentu, da je v svrhu podelitve loterijskega posojila panamski družbi, podkupljenih 150 narodnih poslancev.

dane sicer manifestacije in obhodi, da so pa dovoljena zborovanja, predavanja itd.

m Jugoslovanske Matice podr. v Mariboru sklicuje svoj redni občni zbor na dan 10. maja v Narodni dom za 20. uro.

m Na mejo! Zopet in zopet moramo povdarjati važnost izletov v obmejne kraje. Zlasti društva je treba posebej opozoriti na to važno narodno propagando. Brez dvoma je pa ravno v tej smeri najagilnejše delovalo društvo »Jadran«. Ako mu dajemo to priznanje, pa je treba, da ga tudi moralno in gnotno podpremo. Naj naši narodni krogi ne zamude priti 8. maja v Narodni dom, kjer priredi »Jadran« svojo II. Jadransko noč na rivijeri.

m Iz občinstva smo prejeli: Med letošnjimi sladoledarji se odlikuje posebno eden, ki z žalostno pojočin glasom ponuja po ulicah svoj »en kilo za dinar«. Sedem let so Mariborčani vedeli, kaj pomeni sladoled, ta pa uva-ja dvojezičnost; za letos je Gefrores še na drugem mestu, drugo leto bo nemara narobe. Take jezikovne »pridobitve« priporočamo narodnim društvom, pa tudi obrtni oblasti v premislek.

m Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru opozarja svoje članstvo, da se vrši IV. občni zbor naše ptujske skupine dne 1. majnika t. l. ob 6. uri zvečer v Ptuj, v restavraciji pri Zamorcu. Ker so bisarne dne 1. maja popoldne — kot običajno — zaprte, vabimo kolege in kolegice, da se po možnosti z odborom vred odpeljejo na to zborovanje v Ptuj z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 15. uri 22 min. Nazaj imamo na razpolago 2 vlaka pred polnočjo. — Odbor.

m Koncert vojaške godbe se bo vršil v parku dne 2. t. m. ob 11. uri s sledečim sporedom: 1. Bernard: »Sva-ki po svojim«, koračnica; 2. Rossini: »Sevilski brijač«, ouvertura; 3. Ned-bal: »Kavalier«, valček iz opere; »Poljska kri«; 4. Zajc: »Duett iz opere: »Zrinski«; 5. Brodil: »Srbinov dan i san«, potpourri; 6. Kalman: Simi iz opere; »Grofica Marica«.

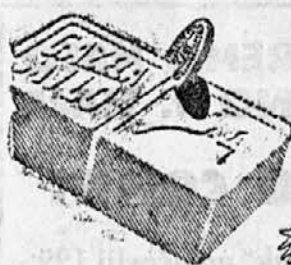
m Glasbena Matica priredi veliki orkestralni koncert v petek, dne 7. maja pri Götzu s sledečim sporedom: 1. Slavko Osterc: Povodni mož (po Prešernovi baladi), simfonična slika za veliki orkester. 2. Filip Bernard: Elegija, skladba za veliki orkester. 3. Mendelssohn: Koncert Emoli za violino s spremljevanjem orkestra. 4. Saint-Saëns: Rondo capriccioso za violino s spremljevanjem orkestra. 5. Dvořak: Polednice (opoldanska čarovnica), simfonična basen za veliki orkester. Pri 3. in 4. točki igra solo-violino znana umetnica ga. Fanf Brandlova. Da se omogoči vsakomur poset te važne kulturne prireditve, so cene izredno znižane.

Dvorana je odmevala gromovitih vzklkov ogorčenja in začudenja. Parlament je sklenil, da se določi parlamentarna preizkovalna komisija, ki bo pod vodstvom Brissona vodila preizkavo. (Ime Lessepsa je postalo predmet skupščinskih debat, časopisnih polemik, kavarinskih pogovorov, ženskega besedičenja in številnih razprav).

Ministrski predsednik Ribot je skušal preprečiti delovanje preizkovalnega odbora, a je padel.

V novem kabinetu je 13. dec. 1893. odložil častni finančni minister Rouvier, a mesec dni kasneje vojni minister Freycinet in mornariški minister Burdeau. Preizkovalni komisiji so priznali, da so prejemali podkupnino in jo uporabljali v strankarsko-politične svrhe.

Ferdinand Lesseps, človek silne smelosti in volje, človek, ki je na polju stvarjanja vival že s svojim imenom vero v uspehi, je prišel na zatožno klop. Obsojen je bil na 5 let ječe in na 3000 Frs. globo. Kasacijsko sodišče pa je obsodbo zavrnulo. Vendar tudi ta položaj ni zatoginil silaja in slave preteklosti. Lesseps je imel neupogljivo voljo in nenadkriljiv politični duh. To nam dokazuje sledeči dogodek: 16. novembra 1869. bi morala flota prvič zapluti skozi dograjeni del prekopa. Na predvečer slavnosti so se zbrali razni

Moja mamica
pere moje obleke samo z
milom „Gazela“.

Poglejte me, kako je sveže
in bleščeče belo moje krilce.
Razen tega pa pri pranju
pazite na to, da ne prezrete

zlatnik, ki se nahaja v njem,
moja mamica ga je namreč že našla!

MILO GAZELA

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50.—

Jiu-jitsu — moderna obrambna tehnika

Jiu-jitsu se je v zadnjih letih močno razširil v sportnem svetu vse Evrope, dočim je ta način borenja udomačen na Japonskem že stoletja in ima precejšnjo

praktično vrednost v slučaju nepričakovanih napadov. Na sliki vidimo dva japonska dijaka, ki se borita po pravilih jiu-jitsu tehnike.

O češki avtomobilski industriji

Inženjer Ledvinka, šef-konstrukter češke firme »Tatra« je ubral za gradnjo avtomobilov popolnoma novi poti. Ustvaril je svoj znani mali model, ki je znan daleč preko čeških meja in celo upoštevan onstran velike luže. Mali »Tatra« ima dvocilindrski motor z ležečima cilindroma in zračno hlajenje, ki ga uskrbuje posredno konstruirano puhalo. Vrhutega ima chassis brez podloge in slobodne osi — ali kakor imenujejo francoski konstrukterji neodvisna kolesa. Slednji dve posebnosti — ali reči smemo prednosti, je prevzel tudi 2literski šestcilindrski »Tatra«, nova kreacija, ki se ne vrsti le z najboljšimi ameriškimi stroji, nego jih celo nadkriljuje, kar se tiče uporabnosti na dosti slabših evropskih cestah.

Iz govora z inženjerem Janom Ledvinko hočemo povzeti le glavne misli.

Evropska industrija se zato ne povspne do boljšega stališča, ker se preveč krčevito drži starih modelov, namesto da bi po specialnih konstrukcijah, ki jim Američani ne morejo slediti — ker je njih smoter produkcija na veliko — ustvarili stroje, ki bi se izkazali na naših goratih potih. Američani imajo dobre ceste, pri nas so slabše in predvsem manj dobro speljane. Evropski stroj mora torej prekašati Američana po boljših vzmetih ali z drugimi besedami, teči mora hitreje in mora odgovarjati ekonomskim principom, ki trpijo po davkih in carinah, pereče vprašanje.

Visoko prožnost doseže voz po svojih prostih elastičnih oseh, ki bodo v par letih standard konstrukcija. Že danes jo uporabljajo nekatere priznane tovarne kontinenta. Da izdelajo motorje čim ekonomičnejše, sili konstrukterja že davčni sistem. Tako nastaja in se izpopolnjuje motor z malo cilindrsko vsebino in visoko delazmožnostjo. Ni pa to zadostno, ako obenem ne znižamo teže voza. Motor z malim volumnom mora imeti za isto delo višje število tur, čim višje ture paima, tem prej se uporabi. Vrhutega igra cena pneumatike izvanredno veliko vlogo. Težo chassisa je treba torej zmanjšati na minimum.

To se je zgodilo pri »Tatra« na ta način, da je spojen chassis s karoserijo v eno. Inženjer Ledvinka misli, da konstrukterji bodočnosti sploh ne bodo več ločili med podlogo in karoserijo.

Na vprašanje, kaj misli o gradnji malih avtomobilov, odgovarja inženjer Ledvinka, da je momentano v povojih, da pa naj bi bilo stremenje vsakega konstrukterja, ustvariti mali stroj — ne le vozilo za cen denar — ampak stroj, ki je enakovreden velikemu, računati mora z vozači začetniki in lastniki, ki ga vozijo sami; torej naj bo v svojih strojni razporedbi kar mogoče enostaven in naj prenese največji napor ob minimumu teže.

Promet s tovornimi avtomobili je še v povojih. Vozilo tehta še vedno toliko ali celo več kakor tovor, ki ga prevažja. Tovorni avt. naj obstaja več ali manj le v motorja, da bi dosegli z njim večji deloefekt. V tem oziru so nas Amerikanci daleko prekosili. Tam uporabljajo v jako izdatni meri in z najboljšim uspehom traktorje, ki prevažajo na priklonih vozovih mnogo večja — reči moremo — poljubno velika bremena.

Direktor Ledvinka pripravlja dva tipe svojih tovornih avtomobilov, 2½ tona in 5 ton, ki bodo zagledali v jeseni končnoveljavno luč sveta, polzkusni vozovi pa tečejo že sedaj in sicer z najboljšim uspehom.

Upati je, da bo letošnji ljubljanski velesejem pokazal na svoji avtorazstavi tudi tipe znamke »Tatra«. Razvoju te novousmerjene tvornice sledijo strokovnjaki z izrednim interesom, prinesla je že toliko novega, dobrega, da se moramo čuditi, da vidimo tako malo vozov tega tipa v naši državi. Imeli smo priliko pozdraviti voz na nemških in laških avtomobilskih razstavah, slednjič na dunajskem velesejmu; upajmo torej, da ne rečemo zastoj! Na svidenje na ljubljanskem velesejmu!

Cena malih »Tatra« avtomobilov je sicer višja od cen drugih pri nas poznanih malih avtomobilov, vendar smo mnenja, da kupec ne sme štediti pri nabavi, ampak da mora računati z amortizacijo pri znatno manjših pogonskih stroških. »Tatra«-Standard porabi na 100 km normalne poti samo 8—9 litrov bencina, torej nekaj več kot težko motorno kolo, vendar pa je zmogljivost vozila daleko izdatnejša. Poresje je idealno, posebno na slabih ozkih, strnih cestah, ki so polne vijug in ostrih zavojev. Zračni hladilnik je genialno dovršen in ima v primeri z vodnim hladilnikom posebno pozitivno, znatne prednosti. Cena se ravna vedno po kakovosti blaga.

Zastopstvo za Slovenijo ima August Stoinischeg v Rogaske Slatini. Interesente opozarjamo na današnji razst.

Sport

Mariborska sportna nedelja

Derby Maribor: Rapid. — Ves nedeljski sport v znamenju borh med ISSK Mariborom in Rapidom. — Sportna senzacija — Kofesarske dirke. — Sport v filmu.

Ves nedeljski sport bo potekel v znamenju ostre borbe med ISSK Mariborom in SD Rapidom. Poleg velikega zanimanja za te tekme pa vlada tudi precejšnje zanimanje za kolesarske dirke. Da bi se dalo vsem nedeljskim prireditvam krajnjo vrednost in posebno značilen žig, se je odločil g. Roglič, lastnik »Apolo« kina, ki je tudi velik prijatelj sporta, da filmira vse važnejše momente omenjenih prireditv. Film se bo kasneje predvajal v vseh mestih Slovenije.

Maribor: Rapid

Nekaj misli o izidu tekme.

V nedeljo dne 2. t. m. nastopita na igrišču ISSK Maribora najmočnejša rivala v Mariborski oblasti. Prvenstvena tekma, ki sicer ne more izpremeniti stanja prvenstva, bo vendar naiznamičvejša nogometna prireditev pomladanske sezone. Simpatizerji obeh klubov in vsa sportska javnost napeto pričakujejo izida. Obe moštvi sta se mrzlično pripravljali za odločilno bitko, koje izid je jako dvomljiv. — Mnenja so prav različna in težko je pogoditi pravo, kajti uspeh se danes v resnici ne more prisoditi niti »Rapidu« niti »Mariboru«. »Maribor« si je sicer dobil trenerja, ki pa v teh dneh ni mogel dati potrebne šole in ni računati, da bi to lahko uplivalo na rezultat. Iz spodaj objavljenih postav pa je razvidno, da za »Maribor« ne bo nastopil branilec Wagner, kar pomeni občuten minus za »Maribor«. Slabo pa bo tudi uplivala delna pregrupacija moštva. Vendar je tudi pri »Rapidu« opaziti znatno oslabiljenje. Branilec Barlovič ne bo nastopil, ker je bil kaznovan s šestimesečno zabrano igre, vrtar pa je odšel k vojakom. Edino upanje obeh moštev sta napada, ki v tehničnem oziru le malenkostno diferirata. Za »Maribor« je najboljša nevarna neodločnost domačega napada pred nasprotnikovim golom in pa spretni roki g. Tergletza. Toda v kolikor bi napad Maribora ne imel uspeha, v toliko bo obramba nudila večji odmor, kajti obramba »Maribora« je kljub temu, da ne nastopa Wagner, boljša od »Rapidove«. Težko je torej uganiti, kako se bosta držali moštvi. Kljub negotovosti pa je v sportnih krogih zavladalo uprav angleško hazardno razpoloženje. Stavi se na oboje strani prav v visoke zneske in marsikdo stavlja na kocko svoje skromne denarje. Naj bo kakorkoli sigurno je samo to, da bo nedeljska tekma nudila obilo sportnega užitka, kojega smo končno vendar upravičeno želini. Trda borba, borba za prvenstvo in za prestiž v sportu mariborske oblasti sili vse sportne kroge v napeto pričakovanje, ki bo za marsikoga po kratkih 90tih minutah razočaranje in mogoče tudi presenečenje. — Rivaloma želimo dovolj vztrajnosti in odpornosti, sodniku dobro oko.

Postava moštev za nedeljo dne 2. maja: (Službeno). I. moštvo: Geuer, Jakovljevič, Vavda, Marussig, Hreščak I. Bergant, Simončič, Unterreiter, Hreščak,

Vodeb, Škrobar; rezervi: Štavber, Škrabar, Rezerva: Kovačič, Tomac, Burjan, Safran, Korošec, Offer, Starc, Bertonec, Kirbiš, Rupreht, Brumen; rezerva: Laznička I., Spitzer, I. naraščaj: Jug, Koser, Laznička II., Štertilka, Prevotnik, Potočan, Sket, Fischer, Petan, Weiss, Macun; rezerva: Pliberšek, II. naraščaj: Zgur, Kotnik, Veselko, Thaler, Najzer, Vobič, Strojani, Pohar, Kulkovec, Kopic, Pliberšek; rezerva: Konič. Reditelji imajo v soboto ob 18. uri sešatek na igrišču. Vsi igralci I. moštva, kot tudi obe rezervi morajo biti v soboto ob 19. uri na igrišču. Članstvo se ponovno poziva, da takoj poravnava klubsko članarino, ker se vsem onim, ki tega ne bodo storili ne bo dovolil nastop. Tajnik.

Predprodaja vstopnic. Z ozirom na velikanski interes, ki vlada med občinstvom za nedeljske prvenstvene tekme, se je v izogib gneči, ki običajno nastaja pri dohodih na igrišče, oddalo vstopnice v predprodajo. Dobe se v trgovini Höfer, Gosposka ulica. Opozorjamo, da je večina tribunskih sedežv že razprodanih.

Hazena

Hazena Maribor: Rapid. Jutrišnja prvenstvena tekma Maribor:Rapid pomeni za Maribor višek spomladanske hazenske sezone. Igra bo oster in napet boj med slovenskimi in nemškimi hazenašci. Obe družini bosta napeli vse sile, da izvojujeta zmago svojim barvam, ali pa ako to ne bo mogoče, da vsaj častno podležeta. Maribor razpolaga z izvrstno vigrano družino, ki v tehniki in taktiki ter krasni kombinacijski igri daleč nadkriljuje svojega nasprotnika. Rapidova družina bo morala ta nedostatek nadomestiti s požrtvovalnostjo in elanom, ako bo hotela biti Mariboru enakovreden nasprotnik. Tekmo bo sodil g. R. Peterka, ki slovi kot najboljši hazena sodnik Murske Sobotice. Tekma se odigra na igrišču ISSK Maribor ob 11. uri. Ob 10. uri se srečata v predtekmi prvič v prvenstvenem boju obe rezervni družini, ki v kombinacijski igri ne zastajata mnogo za prvima. Kot sodnik te zanimive tekme bo fungiral najboljši sodnik mariborskega okrožja g. Harry Šepce.

Ravnikov pokal. Izvedeli smo, da se je gospa dr. Ravnikova, načelnica damske sekcije ISSK Maribora, odločila, da razpiše pokal za rokometna tekmovalja, ki bodo razpisana v najkrajšem času. Korak, požrtvovalne sportašice, ki bo mnogo doprinesel za povzdigo damskega sporta v našem okrožju, pozdravljamo najiskrenejše. Pokal bo razpisan samo za rokometna tekmovalja med klubi mariborskega okrožja.

Kolesarska dirka Maribor—Fala—Maribor

Cilj in start na Vodnikovem trgu. Filmiranje na cilju.

Mariborski klub kolesarjev in motociklistov »Perun« priredi popoldne kolesarsko dirko na progi Maribor—Fala—Maribor (30 km). Oblasti so izjemoma dovolile, da bo start in cilj cestne dirke na Vodnikovem trgu, kar pomeni veliko

pridobitev za občinstvo, ki bo imelo redko priliko, da bo lahko prisostvovalo dirkam skoro v sredini mesta. Senzacionalno pozornost bo vzbudilo med občinstvom deistvo, da bo kinolastnik g. Roglič filmiral odhod in prihod dirkačev, ter zbrano občinstvo na Vodnikovem trgu.

Dirke, ki bo prva letošnja preizkušnja Perunovih dirkačev, se bo udeležilo lepo število znanih kolesarjev, kakor Škrabar, Nabergoj, Ferkanc in Gustinčič ter člani novoustanovljenega Perunovega odseka v Slovenski Bistrici. Dirka je razdeljena v štiri kategorije: 1. glavna dirka na 30 km (start ob 14. uri, 2. junijorji na 20 km, 3. senijorji na 10 km in 4. dečki z 10 leti na 3.5 km. Tekmovanje 10 let starih dečkov je novost za Maribor.

Po končanih dirkah se bo formirala povorka vseh kolesarjev, ki bo krenila po mestnih ulicah na veselični prostor restavracije Kosovo na Grajskem trgu. Tu priredi Perun prosto zabavo, pri kateri bo sodeloval tamburaški zbor naprednega obrtnega naraščaja. Vse narodno občinstvo, ki razumeva težko delo agilnega Peruna v Mariboru in okolici na družabnem in kolesarskem polju, je iskreno vabljeno, da bo v lenem številu sprejelo dirkače in se udeležilo Perunove veselice pri Kosovu.

TSK Merkur. Kolesarska sekcija. Otvoritev v soboto, dne 1. maja ob 8. uri zvečer, v Kamnico. Odhod od Vodnikovega trga. Hazena. Sestanek igralck dne 2. maja ob 11. uri predpoldne pri Zamorcu. Šah. Šahisti kluba se srečajo vsako sredo v kavarni »Bristol« od 20. do 22. ure. Seja glavnega odbora v sredo dne 4. maja ob 8. uri v hotelu pri Zamorcu. Vodja plavalnega odseka se prosi, da se iste sigurno udeleži. Istotako tudi igralca: Barlovič in Jurič.

DAMSKA LAHKA ATLETIKA IN HAZENA.

Pondeljek: ob 16. uri Hazena. Torek: ob 16. uri. Lahka atl. in Hazena. Sreda: ob 16. uri: Lahka atletika. Četrtek: ob 16. uri. Hazena. Petek: Ob 16. uri. Lahka atl. in Hazena.

Madžarska Tourist-Trophy 1926. Za tretjo Kr. madžarsko Tourist-Trophy (mednarodno dirko motornih koles), ki jo priredi kr. madžarski avtomobilski klub dne 16. maja t. l. je dospel razpis, ki si ga interesi lahko ogledajo v tajništvu Avtomobilskega Kluba kraljevine SHS, sekcija Maribor.

Internacionalna Alpska vožnja 1926. Za internacionalno alpsko vožnjo, ki jo priredi avtomobilski Klub kraljevine SHS, skupno z avstrijskim avtomobilskim klubom od 20. junija do 3. julija t. l. so že dospel razpisi in prijavi listi, kateri se lahko naročijo v tajništvu Avtomobilskega Kluba kralj. SHS, sekcija Maribor.

Cestna dirka pri Samoboru dne 16. maja 1926. Opozorjamo posebno na cestno dirko v krogu Samobor—Plešivica—Jaska Sv. Nedelja—Samobor, katero priredi Avtomobilski klub kralj. SHS, sekcija Zagreb, dne 16. maja t. l. Dirkalna proga znaša 50 km in jo mora prevoziti voz dirkalne kategorije 4krat (200 km), sportne kategorije 3krat (150 km), in turistične kategorije 2krat (100 km). Razpisi itd. se dobe v tajništvu Avtomobilskega Kluba kraljevine SHS, sekcija Maribor.

Iz življenja in sveta

Misterij indijskih mest

Utišaji našega človeka o potovanju skozi Indijo. Tajinstvena mesta in čudodelne reke.

Na beograjskem vseučilišču je imel nedavno g. Nikola Bogdanović velezanimivo predavanje o utišaji s svojega potovanja skozi tajinstveno indijsko zemljo. Živa in prepričljiva beseda je interesantnejša kakor vse velike sladnice knjig, ki so jih narekemale domišljije številnih oseb zapadnega kova o misterioznosti indijskih mest, svetih rek, svetopisemskih čudežih fakirjev indijske zemlje, skratka o nepojmljivih odlomkih nepoznatih indijskih tajnosti.

Najgloblji utis je napravilo, kakor posnemamo po »Vremenu« na našega človeka, ki je prodiral v tajne indijskega nebanja. Lasa, mesto indijskega verskega poglavarja dalajlame. Na vznožju mrke Himalaje, med temnim zidom leži to mesto, ki je center misterij, fakirjev, verskega sveta. Malokateri tujec je smel stopiti na ta tla. Bližnjo okolico vlada tajinstvena, nepojasnjena atmosfera. Človeka nekaj tlači k tlom, ga duši, kakor da bi se pogrezal pod ogromno težino. Domačini razlagajo to s tem, da se nahajajo okoli svetega mesta strnjene vrste nevidnih stražarjev, ki zabranjujejo dostop v mesto. Nekaterim drznim tujcem se je posrečilo dospeti v mesto, ali iz njega se niso nikdar vrnili. Nek Rus, ki je živel v mestu 15 let, je ušel preko mestnih zidov, bil pa je tako prevzet od verske manije, da ni mogel pojasniti svojih opazovanj. G. Bogdanović ni dobil dovoljenja za vstop v mesto, gledal ga je od daleč s tibetskimi višin. O težkem ozračju okoli mesta pravi, da ga je občutil. Neka nevidna sila mu je preprečevala pot, da bi mogel iti v smeri misterioznega mesta.

V sredi med indijskimi hrami in hišami z ravnimi strehami se nahaja 10.000 let staro svetišče, v katerem gori neprenehoma tajinstveni plamen in kjer se nahaja šola fakirskih učencev.

Dalajlama, indijski verski poglavar si prepara enkrat na leto ob priliki največjega praznika trebuh, da se razležejo po zemlji čreva, iz katerih prerokujejo usodo sveta za eno leto. Čreva zloži sam nazaj v zvežajo trebušno odprtino, ki se mu čudežno takoj zaceli.

Kraj velikega jezera leži drugo mesto Benares, ki pa je pristopno tudi za tujce. Tamkaj romajo vsako leto na dan velikega verskega praznika v mesecu oktobru vsi Indijci, da se okopliejo v čudotvor-

ni vodi omenjenega jezera. Na ta dan pride na stotine tisočev bolnikov z naiglusnejšimi ranami in boleznimi, da se okopajo v jezeru in nato spijejo kozarec te vode. Vsak bi mislil, da si bodo s tem nakopali kal novih bolezni, pa čudo, vsak se vrača od tod zdrav.

Nadalje znano sveto mesto je Narbuda ob istoimenski rečici v centralni Indiji. Reka teče med dvema gričema, kar napravi neizbrisen utis nemojmlive naravne lepote kraja. Tudi v tej vodi se kopliejo indijski bolniki.

Tisočletna volja indijskega prebivalstva je ustvarila iz teh krajev nadzemsko misteriozno moč, ki ostaja še vedno nerazjasnjena našemu zapadnemu človeku, ki bi jo rad za vedno raziskal in razumel.

Zakaj postajajo ljudje grdi

Mar niste opazili, kako menjavaio ljudje tekoni življenja izraz in poteze svojega obraza?

Otrok se narodi in kmalu postane srčan in prijeten. Vsem se dopade, vsi ga imajo radi, vsi bi se igrali z njim. Glas mu mil, oči ljubke, pogled dobrohoten. Kadar zajoče, bi mu vsi radi pomagali, a kadar se zasmeje, še vsi veselo in vsi uživajo. Mleko mu hrani telo, a lijebezen dušo. Otrok raste.

Kakor hitro popusti lijebezen napram otroku, kakor hitro se pojavijo znaki mržnje napram njemu, se izvrši takoj prekrat v njegovi skromni duševnosti. Temu se pridruži še izpremenba v hrani. Mesto mleka zavzima vedno več mesa, kar znatno upliva na otroško kri, na živce in njegovo duševno razpoloženje. Čim bolj je otrok izpostavljen uplivom mržnje in jeze svojih starišev in bližnje okolice, tem bolj izgublja izraz ljubkosti in miline, a z njim tudi poteze, ki so merodajne za prijeten izraz obraza. V šestem ali sedmem letu, dobi otrok tudi delan izraz skrbnosti in se zresni. Navzel se je lastnosti okolice, jezo, zavist, maščevanje in drago.

Če uživa tak otrok še alkoholne pijače, postane dovzeten za vsako hudobijo. Ko ga stariši kaznujejo in čestokrat občutijo udarce bodisi rok ali palice, se porodi v njem zloba. S svežih lic takega otroka izgine polagoma sleherni poteza ljubkosti in nežnosti. Lice izgublja lepoto.

Otroci, ki so srečnejši in imajo dobre stariše, ohranijo deli časa izraz lepote.

Mohamedanska verska svečanost v Londonu

Člani mohamedanske kolonije v Londonu so sila religiozni in opravljajo kljub maloštevilnosti vse svoje verske obrede, kakor da bi bili doma.

Vendar moramo tudi tu razlikovati dečke od deklic. Dečki ohranijo nežen in prikljupljiv izraz do trinaestega ali petnajstega leta, dokler ne začno grešiti. Uživajo alkohol, kavo in meso, ker jim ga nudijo neprevidezni stariši sami. Čestokrat zaide tak otrok v družbo, kjer se govori o lijebezenskih stvarih, tako da dobiva otroška fantazija hrano za razna razmišljanja. S tem se povzroča, da že štirinajstletni dečki iščejo spolne užitke in za njih nastane nova življenska doba. Izraz nedolžnosti in nebolgljenosti izgine popolnoma. Uživanje mesa in alkohola pa še poveča va nagon za spolnim uživanjem, kar pa zahteva zopet prekomerneje uživanje mesa in alkohola. Temu se končno pridruži še kajenje, ki upliva tudi sila kvarno na živčevje in na duševnost. Vedno bolj jasno se opaža, kako izginja z mladih lic popje in cvetje nedolžne mladosti in kako se pojavlja žolto jesensko listje onemoglosti. In malokdaj srečaš sedemnajstletnega mladeniča rdečih, zdravih lic, ki bi izražala duševno in telesno vzdržnost.

Pri otrocih ženskega spola so matere pazljivejše. Ko dorastejo dekleta, jih skrbne matere opozarjajo na zle posledice greha. Toda gorje hčeram, kojih matere so mnenja, da se takih stvari ne sme omenjati otroku, ki postaja nervozen in slabi.

Kasneje v življenju se pridruži vsem

naštetim vzrokom še drug vzrok za izginevanje lepote, namreč skrb za dohodki in ohranitev samega sebe. Ljudje, ki imajo mnogo skrbi in ki se udajajo prekomernemu uživanju, izgube polagoma zadnji znak lepote, to se pravi, postanejo grdi. Mnogi mislijo, da postane človek grd radi starosti. Ne! Človek postane grd, zbog grdega načina življenja, radi nadutosti, pohote in radi pomanjkanja duševnih idealov. Stari Grki so posebno spoštovali lepe starce in lepe starke, ker so se zavedali, da je lepota v starosti znak duševne lepote. Zato se je tudi utrdilo med ljudstvom takratno mnenje, da so lepi starci naslada bogov.

»Kdor želi ohraniti svojo lepoto, je ne bo hranil s šminkami, pudri in z modnimi oblekami, ampak le z rednim in razumnim načinom svojega življenja in plemenitostjo srca!«

— Strašna nesreča v zraku med pogrebem. V Varšavi se je dne 27. aprila vršil pogreb inšpektorja zrakoplovne čete polkovnika Jeronickiega. Pogreb je spremljalo 21 letal. Radi megle je eno letalo trčilo ob drugo in je strmoglavilo, pri čemur je bil pilot Berezina takoj mrtev, njegov spremljevalec pa težko ranjen. Drugo letalo je vsled močnega prifiska prvega trčilo v tretje letalo, katero je istotako strmoglavilo v globino in je tudi mehanik tega letala bil takoj mrtev.

Brez posebnega obvestila.

Politi neizmerne žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancom pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni oče, oziroma brat, brataneč, svak in stric, gosp.

Anton Ivanetič

okrajni tajnik v. p.

v četrtek, dne 29. aprila 1926 ob 10. uri po kratki mukenoljni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 63. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto dne 1. maja 1926 ob pol 16. uri iz hiše žalosti Prečna ulica št. 6, na mestno pokopališče v Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo darovana dne 3. maja 1926 ob 7. uri v župni cerkvi Sv. Magdalene.

Maribor, dne 29. aprila 1926.

Milan in Izidor — otroka. Dr. Franjo Ivanetič — brat. Mimi Ivanetič roj. Brunner, svakinja. Ana Urek roj. Ivanetič, sestra.

Vsi ostali sorodniki. 962

Zbiranje najemnikov za prostano stanovanja, lokale, mesečne sobe pri stanovanjski borzi »Maršant«, Rotovski trg. Isto tam posnili v stanovanjskih zadevah. 851

Opremljena soba nasproti parka. Maltozova ulica 2. se odda boljšemu gospodu. Poizve se v upravi »Tabora«. 853

Opremljena soba za eno osebo se odda. Cerkovska cesta 41, Pobrežje. 814

Soba se takoj odda. Gosposka ulica 46/II. 7. 864

Učenec ali učenska sprejme v specijalno trgovino. Vpraša se pri Jos. Walz. Dravska ulica 8. 840

Izučena prodajalka manufakturne stroke, pridna in vestna, želislužna na deželi ali v mestu, kjer ima tudi hišo na domu. Ponudbe pod »3 leta prosta« na upravo lista. 853

Nijva primerna za zgradbo na prodaj. Vprašati Maribo, Radvanjska cesta 10. 846

Posesivo do 20 orlov, ne nad 3 ure oddaljeno od Maribora. Četudi nekoliko v hribu, se kupi. Ponudbe s točnimi pisanji na upravo lista pod »Maribor«. 864

V Zagrebu v centru mesta prodam vinarno stajarskih vin z inventarjem za 35.000 Din. Izpriznanosti povzročil v drugo trgovce Raska cesta št. 37. 835

Gumileve cevi za skropiljenje vrtov in najboljše mešana gnojila za cvetje in ovčice nudi ter se priporoča Z. TONEJC. Maribor, Aleksandrova cesta 35. 863

Pozor! Turška kavarna na vrtovih »Kosovo«. Maribor, Grajski trg 1 zopet otvorena. 856

Ceneje kot pri razprodaji se prodava pri TRPIN-u v Mariboru, tam se dobi še 10% popusta. 815

Moško kolo, dobro ohranjeno, po se prodaja za Din 650— v trgovini A. Kosec, vogal Državna in Tržaška cesta. 838

Narodni dom Oset Štajerska klet. Prvo vrstne vina in hrana. Znižane cene. Kegljišče. 724

Kozličje kože kupuje po najvišji dnevni ceni Josip ROSENBERG, Slovenska ulica 1. 734

NA OBROKE!

Vsakovrstno manufakturno blago angleškega in češkega izvora, kamgarni, ševijoli, damsko volneno in bombažasto, platno in šifoni znamke »Schroll«, platnene damast, froitr brisalke, odeje, koci in posteljne garniture i. t. d. i. t. d. dobite

po najnižjih cenah

„OBLAČILNICA DRAVA“

OTON PELAN, Maribor, Koroška cesta 48

Kompletne opreme za neveste.

Potovalne kovčke, kasete

damske torbice, garnaše, nahrbtniki in razne torbarske izdelke v veliki izbiri priporoča

IVAN KRAVOS

Aleksandrova cesta 13. 680

Avtomobilisti, pozor!!

Cene Michelin pnevmatike so se zelo znižale. Pred nakupom pnevmatike za avtomobile, motorna in navadna dvokolesa zahtevajte najnovejši cenik samo pri štokistu 754

DIVJAK & GUSTINČIČ MARIBOR

Glavni trg št. 17 Tattenbachova ulica št. 14

Ukupljene pnevmatike se montirajo brezplačno.

**PESTRI GRAŠKI
MAJSKI TEDEN**
IN IZLOŽBENA KONKURENCA
1.-9. MAJA 1926
**ZABAVEN PROSTOR
GRAŠKEGA SEJMA**

DNEVNO ODPRTO OD 2. URE POPOLDNE
OB NEDELJAH OD 10. URE POPOLDNE

Birmanska darila

po konkurenčni ceni v veliki izbiri na novo
dospelem blagu dobite pri urarju in zlatarju
LORENC STOJEC, Maribor, Jurčičeva ul. 8
Oglejte si izložbe pred nakupom

ŠIVILJE

za tovarno in za delo na domu
za šivanje vojaškega perila
se trajno sprejmejo pri trdki
Duriava v Mariboru, Gregorčičeva 24

PARK KAVARNA

MARIBOR

OTVORITEV V SOBOTO DNE 1. MAJA 1926.

Koncerti dnevno od 16.—18. in od 20.—1. ure.

Izvrstne tople in mrzle pijače!

Najprijetnejše in najlepše bivališče sredi mestnega parka!

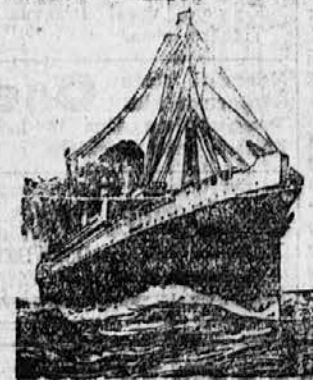
Francoska linija, Cie. Cie. Transatlantique Havre-Newyork

Samo 6 dni čez morje — Dobra hrana in pijača **brezplačno**

**Cie Chargeurs Réunis, Sud atlantique,
TRANSPORTS—MARITIMES**

za pomorske vožnje v južno Ameriko,
Avstralijo, Argentino in Kanado.
Za družine poljedelcev je **brezplačen**
prevoz v San Paolo. — Tozadevna
pojasnila in vozne listke daje zastopnik

Ivan Kraker v Ljubljani
Kolodvorska ulica šte. 35.

1. in 2. MAJA 1926

VELIKI MAJSKI KONCERT

v gostilni PAULIČ „Pri pošti“

Začetek ob 8. uri zvečer.
Za dobra jedila (kozliček) in pijačo bo pre-
skrbnjeno.

K obilni udeležbi vabi
gostilničarka.

VABILO

na

VI. REDNI OBČNI ZBOR

Kreditnega društva mestne hranilnice
v Mariboru.

ki se vrši dne 3. maja 1926 ob 18. uri v uradnih pro-
storih mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ul. 2.

DNEVNI RED:

1. Citanje in odobrenje zapisnika zadnjega rednega
občnega zbora.
2. Poročilo predsednikovo o bilanci za prešlo upravno
leto.
3. Poročila računskih preglednikov.
4. Odobritev bilance.
5. Volitev: a) 9 odbornikov in 2 namestnikov,
b) pregledovalcev računov in 1 namestnika.
6. Slučajnosti.

Natančnejše podrobnosti v Uradnem listu ljub-
ljanske in mariborske oblasti od 16. aprila 1926.

Stanko Detela s. r.
predsednik.

849

Javna dražba

enega vagona hrastovih dog ca 6000 kg se vrši
dne 5. maja 1926 ob 10. uri v tovarnem skladišču
postaje Maribor, glav. kolodvor.

**Sklopne
stole za ležati**

stojala za cvetlice, pleteno
pohištvo, drobnarija, par-
fumerijo, vrvarske in ple-
tarske izdelke priporoča

Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska ul. 6

Dražbeni oklic.

Dne 16. junija 1926. dopoldne ob 10. uri bo pri podpisani
sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: d. o.
Koroška vrata, vl. šte. 65, cenilna vrednost: Din 73.395.—, najmanjši
ponudek: Din: 36.697-50.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču
najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi
se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdra-
žitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni
deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 21. aprila 1926.

REDKA, UGODNA PRILIKA!

Nižje cene **RAZPRODAJI**

kakor pri **TRPIN**, Maribor, Glavni trg 17. Pri takojšnjem plačilu se pri
moškem, ženskem in otroškem blagu dovoli še 10% popust.

Likvidna prodaja

Radi reduciranja in dolne oddaje lokala v najem, se prodaja samo kratek
čas pohištvo, posteljnina, preproge, lineoleji, namizni prti in posteljna pre-
grinjala, pregrinjala za divane, blago za pohištvo, pliš, prevleka za žimnice,
otomane, divano, foteli, slike i. t. d. Kakor tudi razna stanovanjska oprema

Cene 20—50% znižane

Prost ogled — neobvezen nakup. Pošiljate na deželo. Cenik brezplačno

TRGOVINA POHIŠTVA IN PREPROG

KAROL PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

Prijatelje „Tatre“

opozarjamo, da se pripelje v soboto dne
1. maja v Maribor družba z večimi »Ta-
tra« avtomobili. Glavni zastopnik ing.
Bamberger bo interesantom radi volje
na razpolago in jim bo dal potrebna po-
jasnila.

Avtomobili bodo na ogled okrog
11. ure pri kavarni »Rotovž« na Ro-
tovžkem trgu.

Zastopnik za Slovenijo:

August Stoinschegg, Rog. Slatina